

Plaatsvervangende van gerechtsdeurwaarders, een brug te ver?

Volgens kandidaat-gerechtsdeurwaarders Mireille Persijn en Kris Slabbaert wordt het systeem van vervangingen bij de gerechtsdeurwaarders nu oneigenlijk gebruikt. Ze pleiten daarom voor de mogelijkheid voor gerechtsdeurwaarders om zich te associëren.

Mireille Persijn
Kris Slabbaert

Op 25 juni 2008 diende senator Hugo Vandenberghe een wetsvoorstel in over het statuut van gerechtsdeurwaarder. Het ligt ter bespreking voor in de Senaat. Het wetsvoorstel beoogt het statuut aan te passen aan de communautarisering van België en aan het gewijzigd maatschappelijk discours. Het poogt ook de benoemingscriteria te objectiveren, de continuïteit van een kantoor te waarborgen en de tuchtprocedure aan te passen.

Aan het statuut van de kandidaat-gerechtsdeurwaarder wordt deels voorbijgegaan. Wel zegt het voorstel dat het systeem van de plaatsvervangende door kandidaten al veertig jaar aan de praktijkbehoeften beantwoordt en algehele voldoening geeft, zonder dat misbruiken gekend zijn. Enkele kanttekeningen lijken hier op zijn plaats.

De plaatsvervangende is beschreven in artikel 524 Ger. W. Een gerechtsdeurwaarder die vakantie neemt of verhinderd is om zijn ambt uit te oefenen, heeft de verplichting zich te laten vervangen. Vroeger werd bepaald dat de vakantie niet meer dan één maand per jaar mocht bedragen. De verhindering mocht niet langer duren dan drie maanden. Door de wet van 6 april 1992 werden de tijdsbeperkingen afgeschaft. Uit de parlementaire stukken blijkt dat bij de bespreking parlementsleden al opmerkten dat één en ander aanleiding kon geven tot misbruiken. Nochtans was het allerminst

de bedoeling van de wetgever om aan de vervangingen een onbeperkte vrijheid toe te kennen. Evenzeer blijkt uit de parlementaire stukken dat de verhindering verschillende oorzaken kan hebben, namelijk ziekte, invaliditeit, vakantie, studie, vergaderingen, daden van bestuur in de verschillende organen van het korps. Op te merken valt dat de invaliditeit niet weerhouden bleef in de circulaire van de procureur-generaal bij het hof van beroep in Mons van 26 juni 1992.

Belangrijk is het arrest van het Hof van Cassatie van 4 februari 2005. In het arrest stelt het Hof dat de verhindering uit artikel 524 Ger. W. weliswaar kan berusten op gezondheidsredenen maar niet op redenen van persoonlijk comfort of de wens de werkbelasting te verlagen.

“ Het staat als een paal boven water dat de grote meerderheid van de huidige vervangingen niet stroken met de wens van de wetgever en de geciteerde cassatierechtspraak. ”

Het staat als een paal boven water dat de grote meerderheid van de huidige vervangingen niet stroken met de wens van de wetgever en de geciteerde cassatierechtspraak. Het merendeel van de vervangingen is niet

Veel vervangingen van gerechtsdeurwaarders worden gevraagd om het comfort te verhogen, of zijn een oneigenlijke pensioenregeling.

ingegeven door de wens tot verhoging van het comfort van de titularis of om organisatorische redenen. We maken hierbij nog abstractie van de vervangingen die oneigenlijke pensioenregelingen zijn

worden gekomen aan een eigenlijke praktijk. Het beroep van gerechtsdeurwaarder is in zijn aard dual, met de unieke combinatie van buiten- en bureauwerk. Evenzeer is het beroep slopend, gezien de voortdurende strijd met termijnen. De structuur waarbij een titularis samen met een kandidaat kan associëren binnen een vennootschap en waarbij beiden als volwaardig gerechtsdeurwaarder naar buiten kunnen treden, kan daarbij ook aan de kandidaat-gerechtsdeurwaarder een bepaalde zekerheid geven die hij nu niet kan afdwingen. Bijkomend zou de vorm van de associatie wellicht de discussie over de benoemingscriteria kunnen verminderen, omdat de eigenlijke benoeming aan kracht en absoluut belang zou verliezen.

(De auteurs zijn kandidaat-gerechtsdeurwaarders)

ALTERNATIEF: ASSOCIATIE

Het lijkt gezien bovenvermelde redenen eerder noodzakelijk te pleiten voor het alternatief van de associatie zoals die nu bestaat in het notariaat. Op die wijze kan tegemoet

COLUMN EDDY VAN CAMP

Probleem

Als we een probleem kunnen maken dan doen we het, want daarin zijn we nu eenmaal sterker dan in het oplossen ervan, en oefening baart kunst. En aldus lopen we reeds vooruit op een probleem dat de Orde van Vlaamse Advocaten nog niet onder ogen heeft moeten nemen, gewaarschuwd door onze Franstalige confraters: mag en zal de advocaat tijdens de pleidooien gestalte mogen geven aan zijn geloofsovertuiging door het dragen van de hoofddoek?

"Natuurlijk", zo betoogt onze onvoorzien H.L. in *De Juristenkrant* nr. 194, als grootvechter van de onafhankelijkheid van de advocaat, wijzend op de vrijheid van keuze van de raadsman, die ook inhoudt dat die keuze bepaald kan worden door de geloofsovertuiging van de rechtszoekende die dan tenminste weet met wie hij te doen heeft. Moet kunnen.

Onbeantwoord weliswaar daarbij de vraag of diezelfde geloofsovertuiging ook dient weerspiegeld in de rechtszaal, tegenover de rechter, opdat die ook zou weten

met wie hij te doen heeft. Voor rechters zelf stelt het probleem zich niet: zij moeten getuigen van een absolute neutraliteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid, wat inhoudt dat de rechtszoekende en zijn advocaat best niet weten met wie ze te doen hebben.

Ik ken een advocaat, groot verdediger van het naturalisme in al zijn vormen, die een behoorlijk cliënteel heeft verzameld bij zijn geloofsgenoten, onder meer op het naaktstrand in Bredene. Toch lijkt deze confrater niet geneigd, althans bij mijn weten, zijn overtuiging in dienst van de cliënt te affirmeren voor de rechter, gebeurlijk door zich te beperken tot de hoofddoek. "Neen", zegt hij "want hoe naakter ik dan ben, des te meer sta ik in mijn hemd. Het probleem is natuurlijk geen probleem: Er is nu eenmaal een nog door Napoleon voorgeschreven kledij voor rechters, griffiers en advocaten, die we gebruikelijk de toga noemen, al hoort daar ook een hoedje bij. In onbruik geraakt bij de advocatuur, al was het maar omwille van de meer ingewikkelde regels die het op- en afzetten regelen bij het groeten van de rechter, het pleiten en het nemen van conclusies. Maar het kan nog altijd en

biedt ook in deze redding. Alles kan beter, al zal de minister van Justitie mogelijk meer dringende zaken aan het hoofd hebben dan een hoofddoek. Waarom de neutraliteit van de pleiter - die, zoals oorspronkelijk bedoeld, zijn welstand, uiterlijke tekenen van geloof, en, weze het later, vrouwelijke pleiters beschermt tegen opgewekte wellust en oneerlijk wapengebruik - beschermd door de toga ook niet verstevigen door het opgelegde dragen van een pruik zoals tot voor kort de Engelse rechter? Tenslotte is de haardracht of het gebruik van kostelijke brilantie, dan wel tekenen van voortschrijdende kaalheid, grijze lokken en totale kaalhoofdigheid al evenzo schendend voor de uiterlijk te betonen gelijkheid van de elkaar bekampende pleiters. Om van 'blond' nog maar te zwijgen. 'Maar', zo stelt H.L. "mag de cliënt zelf uitmaken of het voor hem enig belang heeft?" In de rechtbank? Tijdens de pleidooien? Niet zwanzen

(De auteur is advocaat)